

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О.М. БЕКЕТОВА**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних та самостійних робіт з дисципліни

КОМПЛЕКСНЕ АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ

(для студентів 5-6 курсів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», спеціальності 8.06010201 «Архітектура будівель і споруд»)

Харків – ХНУМГ ім. О.М. БЕКЕТОВА – 2015

Методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни **«Комплексне архітектурне проектування»** (для студентів 5-6 курсів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності 8.06010201 «Архітектура будівель і споруд»). /Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова; уклад.: Н. І. Криворучко, О. С. Шушлякова – Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2015. – 48 с.

Укладачі: к. арх., доц. Н. І. Криворучко, к. арх. О.С. Шушлякова

Рецензент: доктор арх., проф. Н. Я. Крижановська

Рекомендовано кафедрою Архітектури будівель і споруд та дизайну архітектурного середовища

Протокол № 10 від 16 червня 2015 р.

Зміст

	С.
Вступ.....	4
1.1 Мета, предмет та місце дисципліни	7
1.2 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	8
1.3 Освітньо-кваліфікаційні вимоги	13
2.1 Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	14
2.2 Зміст дисципліни.....	14
2.2.1 Розподіл часу за модулями і змістовними модулями.....	19
2.2.2 План практичних (семінарських) занять.....	19
2.3 Самостійна робота студентів.....	34
Модуль 1	34
Тема 1	34
Тема 2	35
Тема 3	36
Тема 4	37
Тема 5	38
Тема 6	39
Тема 7	40
Тема 8	41
Тема 9	42
Модуль 2.....	42
Тема 1	40
Тема 2	45
Тема 3	46
Тема 4	46
Тема 5	47
Тема 6	47
Тема 7	49
Тема 8	50
Тема 9	50
Тема 10.....	51
Додаток.....	53
2.4 Список джерел	66

ВСТУП

Дисципліна «Комплексне архітектурне проектування» є головною базовою серед нормативних фахових дисциплін циклу професійної підготовки студентів-архітекторів, яка забезпечує рівень підготовки магістрів за спеціальністю «Архітектура будівель і споруд» і визначає здатність студентів до поглибленої наукової діяльності в області архітектурного проектування.

Охоплює два семестри, літню науково-проектну практику, зимову перед дипломну практику, дипломне проектування і складається з магістерської роботи (скорочена дисертація), яка включає теоретично-практичну складову – теоретичну науково-дослідну роботу і комплексний архітектурний проект, що є апробацією теоретичної частини з ємними науковими висновками.

Мета курсу – формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо архітектурного проектування у реальному середовищі, в основі якого лежить багатофакторний аналіз з виявленням головних проблем і їх методи вирішення з усіма чинниками, що впливають на формування високоякісного міського середовища.

Головними задачами є формування у студентів навичок щодо розробки міждисциплінарної науково-дослідної роботи за актуальною темою дослідження, засвоєння ними методів наукового пошуку та систематизації теоретичних знань, та закріплення практичних навичок, щодо проведення аналізу та синтезу, експериментів та ін., а також оформлення магістерської роботи, написання тез, статей, доповідей, тощо. При цьому студент показує спроможність активно використовувати одержані знання за весь період навчання у вищому закладі для вирішення теоретичних та практичних задач в архітектурно-містобудівній діяльності і готовності його до самостійної роботи в галузі містобудування та архітектурного проектування, а також, як архітектора-науковця – аспіранта, м. н. с., та ін.

Під час архітектурного проектування студент повинен проводити багатофакторний передпроектний та проектний аналізи картографічних, архівних матеріалів, а також архітектурно-містобудівний аналіз реального міського середовища, знаходити і аналізувати вихідну документацію,

самостійно приймати рішення по проблемам формування реального міського середовища на засадах демократичності та гуманізму та на принципах сталого розвитку міст.

У результаті освоєння курсу «Архітектурне та містобудівне проектування» студент повинен:

мати уявлення

- про роль і місце знань у дисципліні у процесі освоєння основної професійної освітньої програми за фахом;

знати:

- принципи наукової діяльності у сфері архітектури будівель і споруд;
- законодавство про містобудівну та архітектурну діяльність в Україні, порядок її здійснення;
- стандарти проектування за напрямком магістерської роботи (МР);
- технологію наукової діяльності;
- організацію наукових досліджень.
- принципи формування архітектурної композиції та їх аналіз;
- методи проектування й проведення техніко-економічних розрахунків;
- технічні, художні, економічні, екологічні, соціальні та інші вимоги до об'єктів, що проектуються;
- специфіку регіональних і місцевих природних, економічних, екологічних, соціальних та інших умов реалізації містобудівних та архітектурних рішень;
- види та властивості будівельних матеріалів і конструкцій;
- передовий вітчизняний і зарубіжний досвід з проектування та будівництва;
- постанови, розпорядження й накази, методичні, нормативні та інші керівні матеріали з проектування, будівництва й експлуатації об'єктів;
- стандарти щодо оформлення проектно-кошторисної документації;
- технологію будівництва;
- технічні засоби проектування та будівництва;
- правила та норми охорони праці, виробничої санітарії та

протипожежного захисту.

вміти:

- володіти методами науково-дослідної та пошукової роботи;
- володіти прийомами історико-генетичного та містобудівного аналізу та методами систематизації одержаних даних;
- проектувати архітектурні об'єкти різних рівнів (міжміських систем, міст, та елементів міського середовища), розробляти проекти реконструкції та реставрації історичної забудови;
- працювати з фахівцями суміжних галузей;
- застосовувати комп'ютерні технології проектування, прийоми та методи раціонального природокористування;
- кваліфіковано вирішувати технологічні та економічні питання архітектурного проектування;
- будувати гіпотези, враховувати та аналізувати варіанти рішення, лаконічно та точно викласти основну концепцію науково-дослідної роботи з зазначеною проблемою та вирішення її у вигляді висновків, що апробуються у архітектурному проекті як прикладній частині магістерської роботи;
- використовувати дані наукових досліджень у своєму архітектурному проекті з метою прогнозування та покращення інфраресурсів архітектурного середовища для створення сучасних умов для життєдіяльності населення міст.

мати компетентності:

- здатність до виконання науково-дослідницьких завдань з проектування архітектури будівель і споруд;
- здатність до виконання проектних робіт з проектування архітектури будівель і споруд;
- здатність застосовувати засоби та прийоми проектування архітектури будівель і споруд;
- готовність до розробки архітектурних проектів будівель і споруд;
- здатність до використання нормативно-технічної документації та проектного законодавства України;
- здатність до впровадження розроблених технічних рішень і проектів;

- готовність до планування, організації і запровадження технології будівництва;
- готовність до робіт з науковою та технічною літературою;
- здатність до виконання науково-дослідної роботи з використанням новітніх енергозберігаючих технологій в умовах стійкого розвитку;
- здатність розробляти архітектурно-будівельну частину проектів;
- брати участь у підготовці пропозицій щодо розроблення містобудівних й архітектурних рішень, що готує головний архітектор;
- здатність забезпечувати зв'язок архітектурної частини з іншими розділами проектів, комплектність необхідної технічної документації, скорочення обсягів проектних документів на всіх стадіях проектування;
- здатність здійснювати авторський нагляд за будівництвом запроектованих об'єктів з питань, що входять до його компетенції;
- готовність брати участь в аналізі й узагальненні досвіду проектування та впровадження в будівництві архітектурних і містобудівних рішень;
- здатність готувати висновки з раціоналізаторських пропозицій та винаходів, проектів нормативних матеріалів з проектування та будівництва щодо вирішення в них архітектурних питань.

1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1. Мета і завдання вивчення дисципліни «Комплексне архітектурне проектування» є утворення наукового теоретично-практичного фундаменту загальної підготовки майбутнього магістра архітектури, який складається з розвитку аналітичного мислення, розвитку інтелекту і образно-асоціативного мислення, розвитку у студентів здібностей відносно багатфакторного аналізу і синтезу різнорідних чинників і явищ, що впливають на кінцевий результат - архітектурно-містобудівний проект формування реально існуючого довкілля для життєдіяльності суспільства на засадах гуманізму і сталого розвитку міст.

Така мета заснована на впровадженні проблемно-міждисциплінарного підходу, при якому діють міждисциплінарні завдання із зворотними зв'язками. При цьому студент повинен усвідомлювати причинно-наслідкові зв'язки

відносно об'ємно-просторового і композиційного формування великих архітектурних об'єктів для життєдіяльності суспільства; володіти різними технічними засобами архітектурного моделювання; уміти аналізувати і синтезувати широку інформацію відносно архітектурних та містобудівних структур; уміти більше поглиблено отримувати і напрацьовувати знання і уміння, необхідні для розробки архітектурних проектів (за ОПП), в основі яких лежить багатофакторний аналіз з виявленням головних проблем, володіти науковими методами їх вирішення з усіма чинниками, які впливають на формування високоякісного міського середовища.

Для досягнення цієї мети вирішуються такі завдання:

1. Розвиток у студента інтелекту і образного мислення як передумови до багатофакторного аналізу і синтезу, які відповідають сучасному світовому рівню знань.

2. Перехід від моно дисциплінарного до проблемно-міждисциплінарного навчання, без якого неможливий розвиток багатофакторного мислення - здібності зіставляти багато чинників багаторівневого міського середовища у сучасній архітектурно-містобудівній діяльності.

3. Формування у студентів навичок щодо розробки міждисциплінарної науково-дослідної роботи за актуальною темою дослідження, засвоєння ними методів наукового пошуку та систематизації теоретичних знань, та закріплення практичних навичок.

4. Обов'язковий зв'язок з суміжними дисциплінами, які стикаються на профільюючій дисципліні і на її стержневій основі - архітектурному проектуванні (за ОПП).

1.2. Предмет вивчення - методика проектування крупних архітектурних об'єктів з поглибленою розгорнутою науково-дослідною роботою у вигляді скороченої дисертації - магістерської роботи, в якій практичною апробацією має бути розроблений студентом-магістрантом архітектурний проект великих об'єктів міського середовища у рамках архітектурного проектування, де вирішується основна проблема, що постала при цьому.

1.3 Інформаційний обсяг дисципліни

Модулі (семестри) та змістовні модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр. зан.	Лаб.	СРС
Модуль 1	4/144		56		88
ЗМ 1.1	1.2/46		18		28
ЗМ 1.2	1.2/46		18		28
ЗМ 1.3	1.6/52		20		32
Модуль 2	12/432		153		279
ЗМ 2.1	4/144		42		72
ЗМ 2.2	2.2/78		32		46
ЗМ 2.3	5.8/210		60		150

2 Програма навчальної дисципліни

2.1 Зміст та склад навчальної дисципліни

Модуль 1. Тема і ціль дослідження в рамках комплексного архітектурного проектування. Гіпотеза архітектурного проекту за темою дослідження (концептуальна модель)

Змістовий модуль 1.1. Тема дослідження

Тема 1.1.1. Методика вибору теми дослідження.

Тема 1.1.2. Робота з літературними джерелами. Пріоритетні наукові дослідження в області архітектури та містобудуванні. Наукові дослідження кафедри.

Тема 1.1.3. Специфіка теми наукових досліджень – основа магістерської роботи. Формулювання теми магістерської роботи

Змістовий модуль 1.2. Постановочна частина: постановка питання, формулювання цілі наукових досліджень

Тема 1.2.1. Постановочна частина.

Тема 1.2.2. Структура магістерської роботи.

Тема 1.2.3. Гіпотетична модель архітектурного проекту як вирішення проблеми магістерської роботи (узагальнено).

Змістовий модуль 1.3. Гіпотетична модель архітектурного проекту за темою дослідження (концептуальна модель)

Тема 1.3.1. Аналіз аналогів. Моделювання аналогів.

Тема 1.3.2. Архітектурно-композиційні аспекти проекту будівлі (споруди) (концептуальна модель).

Тема 1.3.3. Гіпотетична модель архітектурного проекту за темою дослідження як вирішення проблеми (детально). Структура об'єкту – основні приміщення зони. Формування завдання на проектування.

Модуль 2. Структура науково-дослідної роботи. Містобудівний аналіз території проектування - виявлення основної архітектурно-містобудівної проблеми. Концепція вирішення архітектурно-містобудівної проблеми - архітектурний проект будівлі (споруди) у реальному середовищі (ескіз)

Змістовий модуль 2.1. Передпроектний аналіз території проектування та виявлення основної проблеми, що буде покладена в основу магістерської роботи (пов'язана зі специфікою місця, або виявлена як пріоритетна в архітектурно-містобудівній діяльності)

Тема 2.1.1. Актуальність теми дослідження. Ландшафтно-композиційний аналіз території.

Тема 2.1.2. Формулювання основної проблеми яка виявлена зі специфіки місця проектування, або зазначена як пріоритетна у архітектурній діяльності.

Функціональний та композиційний аналіз території проектування.

Тема 2.1.3. Визначення методів дослідження. Написання у магістерській роботі розділу «Вступ».

Змістовий модуль 2.2. Вивченість питання. Формулювання цілі, задач, об'єкта, предмета. Формулювання теми. Структура магістерської роботи

Тема 2.2.1. Постановка питання. Стан питання. Визначення структури, функціональної та композиційної схеми об'єкту проектування.

Тема 2.2.2. Формулювання цілі, задач, об'єкту, предмету, визначення меж дослідження та тектонічних вузлів об'єкту проектування. Моделювання об'єкту проектування. Написання Розділів 1, 2. Формулювання висновків за розділами.

Змістовий модуль 2.3. Розробка концепції архітектурної композиції об'єкту проектування як вирішення проблеми, зазначеної в магістерській роботі. Структура об'єкту проектування та його типологічна та функціональна основа

Тема 2.3.1. Розробка планувально-просторової структури об'єкту проектування як вирішення проблеми, що зазначена у НДР (концепція).

Тема 2.3.2. Розробка генерального плану (ескізування).

Тема 2.3.3. Розробка архітектурної композиції об'єкту проектування з оточуючим середовищем (концепція).

Тема 2.3.4. Архітектурно-планувальне та архітектурно-просторове рішення, композиційно-художня адаптація нової будівлі та оточуючого середовища

Тема 2.3.5. Технічна реалізація концепції: плани, перетини, фасади, розгортки, моделі з "пташиного польоту", деталі, конструктивні елементи. Оформлення текстового та графічного матеріалу магістерської роботи.

Дипломне архітектурне проектування:

Написання, оформлення та захист магістерської роботи. Апробація результатів НДР (тези, доклад на студентській науковій конференції). Технічна апробація НДР: архітектурний проект за темою (проблемою) наукового дослідження як апробація висновків НДР

Ціль дипломного архітектурного проектування:- захист магістрантом індивідуальної науково-дослідної роботи (магістерська робота) з практичною апробацією, яким є комплексний архітектурний проект.

Задачі:

1. Написання та оформлення магістерської роботи

- ♣ Написання постановочної частини;
- ♣ Написання розділів магістерської роботи;
- ♣ Написання тез, статей до наукової студентської конференції;
- ♣ Формулювання висновків;
- ♣ Моделювання аналітичних схем;
- ♣ Розробка концептуальної моделі.

2. Технічна апробація НДР: архітектурний проект за темою (проблемою) наукового дослідження

- ✧ Архітектурний проект - аналітичні схеми містобудівного аналізу;
- ✧ Розробка суміжних розділів (БЖД, Економіка будівництва)
- ✧ Графічна модель магістерської роботи з архітектурно-містобудівним проектом;
- ✧ Оформлення магістерської роботи;

3. Захист магістерської роботи:

- ✧ Доповідь.
- ✧ Автореферат.

2.2. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, технічна, викона
<ul style="list-style-type: none"> - знання принципів наукової діяльності у сфері містобудування та архітектури; - знання принципів формування архітектурної композиції та їх аналіз; - знання основ містобудування та інженерії; - вміння графічно надати ситуаційну схему архітектурно-просторового середовища об'єкту проектування; - вміння аналізувати природно-кліматичну та ландшафтну ситуацію; - аналізувати та графічно виконувати схеми функціонального зонування території; - надавати аналіз архітектурної композиції архітектурно-просторового середовища, виявляти чинники просторового середовища; - володіти науковими методами аналізу та синтезу; - аналізувати композиційну структуру об'єктів-оригіналів по даній тематиці проекту - вміння опрацювання наукової та технічної літератури; - вміння складання плану наукової та проектної роботи та їх організація; - вміння графічного оформлення проекту, написання, оформлення та захисту науково-дослідної роботи.	Науково-виробнича	Науково-проектувальна

2.3. Структура навчальної дисципліни
«Комплексне архітектурне проектування»

Змістові модулі та семестри	Кількість годин				
	денна форма				
	Усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	с.р.с.
1	2	3	4	5	6
МОДУЛЬ 1. «Тема і ціль дослідження в рамках комплексного архітектурного проектування. Гіпотеза архітектурного проекту за темою дослідження (концептуальна модель)»					
Змістовий модуль 1.1. Тема дослідження					
Тема 1.1.1.	14			6	8
Тема 1.1.2.	16			6	10
Тема 1.1.3.	16			6	10
Разом за ЗМ 1.1.	46			18	28
Змістовий модуль 1.2. Постановочна частина: постановка питання, формулювання цілі наукових досліджень					
Тема 1.2.1.	14			6	8
Тема 1.2.2.	16			6	10
Тема 1.2.3.	16			6	10
Разом за ЗМ 1.2.	46			18	28
Змістовий модуль 1.3. Гіпотетична модель архітектурного проекту за темою дослідження (концептуальна модель)					
Тема 1.3.1.	16			6	10
Тема 1.3.2.	20			8	12
Тема 1.3.3.	16			6	10
Разом за ЗМ 1.3.	52			20	32
Усього годин М1	144			56	88
Модуль 2. Структура науково-дослідної роботи. Містобудівний аналіз території проектування - виявлення основної архітектурно-містобудівної проблеми. Концепція вирішення архітектурно-містобудівної проблеми - архітектурний проект будівлі (споруди) у реальному середовищі (ескіз)					

Змістовий модуль 2.1. Передпроектний аналіз території проектування та виявлення основної проблеми, що буде покладена в основу магістерської роботи (пов'язана зі специфікою місця, або виявлена як пріоритетна в архітектурно-містобудівній діяльності)					
Тема 2.1.1.	38			14	24
Тема 2.1.2.	40			16	24
Тема 2.1.3.	36			12	24
Разом за ЗМ 2.1.	144			42	72
Змістовий модуль 2.2. Вивченість питання. Формулювання цілі, задач, об'єкта, предмета. Формулювання теми. Структура магістерської роботи					
Тема 2.2.1.	38			16	22
Тема 2.2.2.	40			16	24
Разом за ЗМ 2.2.	78			32	46
Змістовий модуль 2.3. Розробка концепції архітектурної композиції об'єкту проектування як вирішення проблеми, зазначеної в магістерській роботі. Структура об'єкту проектування та його типологічна та функціональна основа.					
Тема 2.3.1.	42			12	30
Тема 2.3.2.	42			12	30
Тема 2.3.3.	42			12	30
Тема 2.3.4.	42			12	30
Тема 2.3.5.	42			12	30
Разом за ЗМ 2.3.	210		-	60	150
Усього годин М2	432		-	153	279
Разом за дисципліною	576		-	209	367

2.4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. «Тема і ціль дослідження в рамках комплексного архітектурного проектування. Гіпотеза архітектурного проекту за темою дослідження (концептуальна модель)»		
Змістовий модуль 1.1. Тема дослідження		
	Тема 1.1.1 Методика вибору теми дослідження.	6
1.	1.1. Відбір тематичної направленості наукових досліджень. Виявлення аспекту наукового дослідження (огляд попередніх магістерських робіт)	2
2.	1.2. Аналіз практичних робіт за тематикою (огляд попередніх магістерських робіт). Аналіз теоретичних робіт за тематикою (огляд попередніх магістерських робіт)	2
3.	Клаузура № 1. Формулювання теми магістерської роботи: проблемний аспект теми дослідження. Гіпотетична модель в форматі архітектурного проектування будівель і споруд.	2
	Тема 1.1.2. Робота з літературними джерелами. Пріоритетні наукові дослідження в області архітектури та містобудуванні. Наукові дослідження кафедри.	6
4.	2.1. Публічне обговорення клаузури.	2
5.	2.2. Варіанти формулювання теми магістерської роботи. Наукові дослідження кафедри	2
6.	2.3. Робота з науковою літературою. Пріоритетні сучасні наукові дослідження в області архітектури та містобудуванні.	2
	Тема 1.1.3. Специфіка теми наукових досліджень – основа магістерської роботи. Формулювання теми магістерської роботи	6
7.	3.1. Аналіз практичних робіт за тематикою	2
8.	3.2. Аналіз теоретичних робіт за тематикою	2
9.	3.3. Узагальнення виявлених закономірностей та формулювання теми дослідження. Актуальність теми дослідження	2
Усього за ЗМ 1.1.		18
Змістовий модуль 1.2. Постановочна частина: постановка питання, формулювання цілі наукових досліджень		
	Тема 1.2.1. Постановочна частина.	6
10.	Постановка питання - формулювання проблеми, формулювання цілі наукових досліджень	2
11.	Задачі дослідження, об'єкт, предмет. Методи дослідження	2
12.	Клаузура № 2. Постановочна частина: постановка питання (проблема), формулювання цілі наукових досліджень.	2

	Гіпотетична модель архітектурно-містобудівного проекту як вирішення проблеми (узагальнено).	
	Тема 1.2.2. Структура магістерської роботи.	6
13.	Публічне обговорення клаузури.	2
14.	Постановочна частина: постановка питання (проблема), формулювання цілі наукових досліджень. Моделювання	2
15.	Структура магістерської роботи. Моделювання	2
	Тема 1.2.3. Гіпотетична модель архітектурного проекту як вирішення проблеми магістерської роботи (узагальнено).	6
16.	Основна ідея концептуального проекту (узагальнено).	2
17.	Композиційна структура, фрагмент забудови (узагальнено)	2
18.	Функціонально–естетичні складові концептуального проекту (узагальнено)	2
Усього за ЗМ 1.2.		18
Змістовий модуль 1.3. Гіпотетична модель архітектурного проекту за темою дослідження (концептуальна модель)		
	Тема 1.3.1. Аналіз аналогів. Моделювання аналогів.	6
19.	Клаузура № 3. Гіпотетична модель архітектурно-містобудівного проекту за темою дослідження (концептуальна модель). Альтернативні рішення	2
20.	Публічне обговорення клаузури, оцінка ідеї, вибір альтернативних рішень. Архітектурно-містобудівний аналіз аналогів за обраною темою.	2
21.	Функціонально-планувальні схеми аналогів за обраною темою. Композиційний аналіз аналогів за обраною темою (функціонально-естетичні узагальнення)	2
	Тема 1.3.2. Архітектурно-композиційні аспекти проекту будівлі (споруди) (концептуальна модель).	8
22.	Містобудівна ідея проекту як частина регіонального розвитку території (концептуально).	2
23.	Функціонально-планувальна складова об'єкту проектування як частина регіонального розвитку території (концепція)	2
24.	Архітектурно-композиційне узагальнення об'єкту проектування як частини регіонального розвитку території (концепція)	4
	Тема 1.3.3. Гіпотетична модель архітектурного проекту за темою дослідження як вирішення проблеми (детально).	6
25.	Основна ідея концептуального проекту. Практична реалізація концепції у вигляді ескізу-ідеї, композиційна структура, фрагмент забудови і т. і. (детально). Тектонічний вузол проекту. Ескізні плани, перетини.	2

26.	Функціонально-естетичні закономірності концептуального проекту (детально). Архітектурно-просторова модель концептуального проекту як вирішення поставленої проблеми (детально). Інтер'єри, видові перспективи.	2
27.	Підсумковий контроль. Публічний захист та оцінка комплексного архітектурно-містобудівного проекту перед кафедральною комісією.	2
Усього за ЗМ 1.3		20
Усього за М 1		56
Модуль 2. Структура науково-дослідної роботи. Містобудівний аналіз території проектування - виявлення основної архітектурно-містобудівної проблеми. Концепція вирішення архітектурно-містобудівної проблеми – архітектурний проект будівлі (споруди) у реальному середовищі (ескіз)		
Змістовий модуль 2.1. Передпроектний аналіз території проектування та виявлення основної проблеми, що буде покладена в основу магістерської роботи (пов'язана зі специфікою місця, або виявлена як пріоритетна в архітектурно-містобудівній діяльності)		
	Тема 2.1.1. Актуальність теми дослідження. Ландшафтно-композиційний аналіз території.	14
28.	Графічна схема архітектурно-просторового середовища ситуації об'єкту проектування;	2
29.	Природно-кліматичний та ландшафтний аналіз ситуації;	2
30.	Аналіз зовнішніх та внутрішніх зв'язків руху. Виявлення соціально активних зон;	2
31.	Аналіз та графічні схеми функціонального зонування по горизонталі та вертикалі;	2
32.	Аналіз архітектурної композиції архітектурно-просторового середовища ситуації, що обрана для проектування. Актуальність теми дослідження.	4
33.	Клаузура 1. Тема НДР. Містобудівний аналіз ситуаційного плану: перед проектний аналіз ситуації фрагменту міського середовища (за визначенням об'єкту соціального значення)	2
	Тема 2.1.2. Формулювання основної проблеми яка виявлена зі специфіки місця проектування, або зазначена як пріоритетна у архітектурно-містобудівній діяльності. Функціональний та композиційний аналіз території проектування.	16
34.	Публічне обговорення Клаузури 1. Актуальність теми дослідження. Вихід на концептуальну ідею	2
35.	Аналіз характерних містобудівних ситуацій при проектуванні аналогічних об'єктів в реальному середовищі (історичному архітектурному оточенні, в системі міста, району, кварталу і т. і.).	4

36.	Вивчення аналогічних проектних рішень нової забудови або ж реконструкції в умовах історичного архітектурного оточення (за матеріалами методичного фонду кафедри та архітектурними періодичними виданнями).	4
37.	Розробка концептуальної моделі функціонально-планувального перетворення території, що обрана для проектування. Розробка тектонічного вузла об'єкту проектування. Структура об'єкту проектування.	6
	Тема 2.1.3. Визначення методів дослідження. Написання у магістерській роботі розділу «Вступ»	12
38.	Виявлення актуальності	2
39.	Формулювання проблеми	2
40.	Визначення об'єкту і предмету дослідження.	2
41.	Визначення наукових методів дослідження. Межі дослідження.	6
Усього за ЗМ 2.1.		42
Змістовий модуль 2.2. Вивченість питання. Формулювання цілі, задач, об'єкта, предмета. Формулювання теми. Структура магістерської роботи		
42.	Тема 2.2.1. Постановка питання. Стан питання. Визначення структури, функціональної та композиційної схеми об'єкту проектування. Формування завдання на проектування.	16
43.	Робота з першоджерелами. Відбір літературних джерел за обраною темою.	2
44.	Написання Розділу 1 – вивченість питання (у першому читанні). Обробка аналітичного матеріалу.	2
45.	Моделювання аналітичного матеріалу. Структура магістерської роботи	4
46.	Виявлення загального і специфічного в наукових дослідженнях за Розділом 1. Визначення стану питання	4
47.	Клаузура 2. Постановка питання. Стан питання. Визначення структури, функціональної та композиційної схеми об'єкту проектування. Формування завдання на проектування.	4
	Тема 2.2.2. Формулювання цілі, задач, об'єкту, предмету, визначення меж дослідження та тектонічних вузлів об'єкту проектування. Моделювання об'єкту проектування. Написання Розділів 1, 2. Формулювання висновків за розділами.	16
48.	Публічне обговорення Клаузури 2.	2
49.	Науково-аналітичний аналіз теоретичного досвіду за виявленою проблематикою. Моделювання.	2
50.	Науково-аналітичний аналіз практичного досвіду за зазначеною проблемою. Моделювання.	4

51.	Ув'язування постановочної частини з концептуальною Розробка архітектурно-містобудівної композиції об'єкта проектування з оточуючим середовищем (концепція).	4
52.	Корегування теми, цілі, задач, об'єкту, предмету, визначення меж дослідництва.	4
Усього за ЗМ 2.2.		32
Змістовий модуль 2.3. Розробка концепції архітектурної композиції об'єкту проектування як вирішення проблеми, зазначеної в магістерській роботі. Структура об'єкту проектування та його типологічна та функціональна основа		
	Тема 2.3.1. Розробка планувально-просторової структури об'єкту проектування як вирішення проблеми, що зазначена у НДР (концепція).	14
53.	Проблема НДР і її вирішення у архітектурно-містобудівному проєкті. Планувально-просторова структура об'єкту проектування	4
54.	Структура об'єкту проектування та його типологічна та функціональна основа	4
55.	Клаузура 3. НДР – Концептуальна архітектурно-містобудівна модель. Планувально-просторова структура об'єкту проектування. Структура об'єкту проектування та його типологічна та функціональна основа	4
56.	Публічне обговорення Клаузури 3.	2
	Тема 2.3.2. Розробка генерального плану (ескізування).	16
57.	Визначення меж проєктної ділянки. Схеми зонування. Схеми дорожньо-транспортного руху. Розробка кількох варіантів перспективної функціонально планувальної організації території, що підлягає реконструкції. Визначення параметрів нової забудови, можливих функціональних напрямів у відповідності з чинними нормами, правилами забудови та планувальними обмеженнями.	6
58.	Розробка генерального плану (концепція) – оформлення	6
59.	Основні ТЕП по генеральному плану	4
	Тема 2.3.3. Розробка архітектурної композиції об'єкту проектування з оточуючим середовищем (концепція).	16
60.	Визначення містобудівної специфіки ділянки, наявності архітектурних домінант та вузлів містобудівної композиції, архітектурних ансамблів та комплексів, унікальних просторових та ландшафтних сполучень.	2
61.	Визначення просторового масштабу забудови – співвідношення висот будівель, забудованих та незабудованих просторів. Аналіз ступеня благоустрою та озеленення території.	4
62.	Визначення факторів, що впливають на архітектурно-	4

	містобудівну структуру комплексу, виявити композиційні вузли, композиційні осі;	
63.	Трасування вулично-дорожньої мережі, пішохідних маршрутів, функціональне визначення акцентів;	2
64.	Планувально-просторова структура об'єкту, ескізування формоутворення	4
	Тема 2.3.4. Архітектурно-планувальне та архітектурно-просторове рішення, композиційно-художня адаптація нової будівлі та оточуючого середовища	16
65.	Просторова схема об'єкту з виявленням композиційного тектонічного вузла;	2
66.	Розробка ескізу-ідеї художнього рішення, композиційно пов'язаного з оточуючим (історичним) середовищем.	2
67.	Оцінка прийнятого варіанту архітектурно-композиційного рішення в контексті забудови оточуючого середовища, вулиці, візуального басейну.	2
68.	Детальна розробка ескізу архітектурного рішення об'єкту, що проектується. Функціональна структура об'єкту	4
69.	Конструктивні схеми та варіанти об'ємно-пластичного рішення, а також схеми реконструкції .	2
70.	Варіанти світового та кольорового рішення, розробка цілісної композиції архітектурного середовища.	2
71.	Затвердження ескізу архітектурно-містобудівного проекту	2
	Тема 2.3.5. Технічна реалізація концепції: плани, перетини, фасади, розгортки, моделі з "пташиного польоту", деталі, конструктивні елементи. Оформлення текстового та графічного матеріалу магістерської роботи.	17
72.	Моделювання на ЕОМ та графічно усього матеріалу по темі архітектурно-містобудівного проекту. Оформлення магістерської роботи	6
73.	Визначення техніко-економічних показників та визначення екологічної ефективності вибраного варіанту проектного рішення	6
74.	Підсумковий контроль. Публічний захист комплексного переддипломного архітектурного проекту та оцінка його кафедральною комісією.	5
Усього за ЗМ 2.3.		79
Усього за М 2		153
Разом		209

Підсумковий контроль: передзахист – на 5 м² весь графічний матеріал за темою магістерської роботи.

2.5. Самостійна робота студентів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. «Тема і ціль дослідження в рамках комплексного архітектурного проектування. Гіпотеза архітектурного проекту за темою дослідження (концептуальна модель)»		
Змістовий модуль 1.1. Тема дослідження		
1.1	Методика вибору теми дослідження	4
1.2	Клаузура № 1. Формулювання теми магістерської роботи: проблемний аспект теми дослідження. Гіпотетична модель архітектурно-містобудівного проекту.	6
1.3	Робота з літературними джерелами. Пріоритетні наукові дослідження в області архітектури та містобудування. Наукові дослідження кафедри	10
1.4	Специфіка теми наукових досліджень – основа магістерської роботи. Формулювання теми магістерської роботи	8
Усього за ЗМ 1.1		28
Змістовий модуль 1.2. Постановочна частина: постановка питання, формулювання цілі наукових досліджень		
2.1	Постановочна частина	4
2.2	Клаузура № 2. Постановочна частина: постановка питання (проблема), формулювання цілі наукових досліджень. Гіпотетична модель архітектурно-містобудівного проекту як вирішення проблеми (узагальнено)	6
2.3	Структура магістерської роботи	8
2.4	Гіпотетична модель архітектурно-містобудівного проекту як вирішення проблеми магістерської роботи (узагальнено)	10
Усього за ЗМ 1.2		28
Змістовий модуль 1.3. Гіпотетична модель архітектурно-містобудівного проекту за темою дослідження (концептуальна модель)		
3.1	Клаузура № 3. Гіпотетична модель архітектурно-містобудівного проекту за темою дослідження (концептуальна модель). Альтернативні рішення	8
3.2	Аналіз аналогів. Моделювання аналогів	8
3.3	Містобудівні аспекти проекту (концептуальна модель)	8
3.4	Гіпотетична модель архітектурно-містобудівного проекту як вирішення проблеми (детально)	8
Усього за ЗМ 1.3		32
Усього за М 1		88

Модуль 2. Структура науково-дослідної роботи. Містобудівний аналіз території проектування - виявлення основної архітектурно-містобудівної проблеми. Концепція вирішення архітектурно-містобудівної проблеми - архітектурний проект будівлі (споруди) у реальному середовищі (ескіз)		
Змістовий модуль 2.1. Передпроектний аналіз території проектування та виявлення основної проблеми, що буде покладена в основу магістерської роботи (пов'язана зі специфікою місця, або виявлена як пріоритетна в архітектурно-містобудівній діяльності)		
1.1	Актуальність теми дослідження. Ландшафтно-композиційний аналіз території	10
1.2	Клаузура 1. Тема НДР. Містобудівний аналіз ситуаційного плану: передпроектний аналіз ситуації фрагменту міського середовища (за визначенням об'єкту соціального значення)	8
1.3	Формулювання основної проблеми яка виявлена зі специфіки місця проектування, або зазначена як пріоритетна у архітектурно-містобудівній діяльності. Функціональний та композиційний аналіз території проектування	18
1.4	Написання у магістерській роботі розділу «Вступ»	20
1.5	Постановка питання. Стан питання	16
Усього за ЗМ 2.1		72
Змістовий модуль 2.2. Вивченість питання. Формулювання цілі, задач, об'єкта, предмета. Формулювання теми. Структура магістерської роботи		
2.1	Клаузура 2. НДР – Концептуальна архітектурно-містобудівна модель	8
2.2	Написання Розділів 1, 2. Формулювання висновків за розділами. Моделювання та формалізація наукових концепцій, теорій. Написання тез, статей.	20
2.3	Розробка планувально-просторової структури об'єкту проектування як вирішення проблеми, що зазначена у НДР (концепція)	18
Усього за ЗМ 2.2		46
Змістовий модуль 2.3. Розробка концепції архітектурної композиції об'єкту проектування як вирішення проблеми, зазначеної в магістерській роботі. Структура об'єкту проектування та його типологічна та функціональна основа.		
3.1	Клаузура 3. НДР – Концептуальна архітектурно-містобудівна модель. Планувально-просторова структура об'єкту проектування. Структура об'єкту проектування та його типологічна та функціональна	10

	основа	
3.2	Розробка генерального плану (ескізування). ТЕП.	20
3.3	Розробка архітектурно-містобудівної композиції об'єкту проектування з оточуючим середовищем (концепція).	38
3.4	Архітектурно-планувальне та архітектурно-просторове рішення, композиційно-художня адаптація нової будівлі та оточуючого середовища. Плани, перетини, розгортки, перспективи з “пташиного” польоту, інтер'єрні розробки.	46
3.5	Оформлення текстового та графічного матеріалу магістерської роботи, розрахунки ТЕП (об'єкту). Захист за М1 і М2.	47
Усього за ЗМ 2.3		161
Усього за М 2		279
Разом		367

Методика проведення комплексного архітектурного проектування

За МОДУЛЬ 1. Тема і ціль дослідження в рамках комплексного архітектурного проектування. Гіпотеза архітектурно-містобудівного проекту за темою дослідження (концептуальна модель)

По-перше. Методика вибору теми дослідження

Комплексне архітектурне проектування передбачає:

- ▲ *Тема дослідження - методика вибору теми дослідження*
- ▲ *Відбір тематичної направленості наукових досліджень*
- ▲ *Аналіз практичних робіт за тематикою (огляд попередніх магістерських робіт)*
- ▲ *Виявлення аспекту наукового дослідження (огляд попередніх магістерських робіт)*
- ▲ *Аналіз теоретичних робіт за тематикою (огляд попередніх магістерських робіт)*

В основі архітектурного проектування лежить багатфакторний аналіз з виявленням головних проблем і їх методи вирішення з усіма чинниками, що впливають на формування високоякісного міського середовища. Формування системи теоретичних знань і практичних навичок у студентів при цьому набуває наукової направленості, а підготовка до проектувальної діяльності розглядається при цьому як витвір мислення, необхідний для спеціаліста

сучасного рівня.

Технологія вибору теми магістерської роботи включає, по-перше, вивчення і аналіз архітектурно-ландшафтного середовища міста, що обирається для подальшого проекту, дає можливість визначити пріоритетні напрямки проектування, по-друге, виконання історико-культурного аналізу є аналітичною роботою майбутнього архітектора-магістра. При цьому вже на етапі цього аналізу необхідно виявити і узагальнити історичний розвиток міського середовища. Дати можливі моделі його подальшого розвитку. По-третє, структурний і композиційно-естетичний аналіз середовища і окремих ансамблів майбутнього місця проектування дає можливість на цьому етапі виявити проблему даного місця у контексті міського середовища, а також загальну тематику для майбутньої магістерської роботи, об'єкт і предмет дослідження.

Задачі дослідження місця майбутнього проектування:

1. Вибір тематики переддипломного та дипломного проекту.
2. Пошук аналогів за даною тематикою.
3. Визначення місця майбутнього проектування.
4. Містобудівний аналіз місця проектування.

Завдання: Клаузура № 1. Формулювання теми магістерської роботи: проблемний аспект теми дослідження. Гіпотетична модель в форматі архітектурного проектування будівель і споруд.

Тема 1.1.2. Робота з літературними джерелами. Пріоритетні наукові дослідження в області архітектури та містобудуванні. Наукові дослідження кафедри

- ♣ *Відбір тематичної направленості наукових досліджень за літературними джерелами*
- ♣ *Відбір тематичної направленості наукових досліджень за пріоритетними науковими дослідженнями в області архітектури та містобудуванні*
- ♣ *Аналіз тематичної направленості наукових досліджень кафедри*

Тема 1.1.3. Специфіка теми наукових досліджень – основа магістерської роботи. Формулювання теми магістерської роботи

Виявлення пріоритетної проблеми оточуючого середовища, специфіки ландшафтних характеристик та існуючого середовища, яке вибране для проектування, як чинників, що впливають на формоутворення майбутнього об'єкту. При цьому необхідно усвідомлювати, що з збільшенням масштабу міського середовища збільшується складність його дослідження, тому виникає необхідність у наукових обґрунтуваннях та систематизації великої кількості інформації.

Застосування історичного метода дослідження як засобу виявлення об'єктивних закономірностей формування міського середовища в конкретних соціально-економічних умовах.

Шляхом натурного аналізу необхідно знайти основну ідею архітектурного контексту середовища, «міф місця» (стик зовнішнього і внутрішнього природного простору на домінанті). Виконати замальовки зовнішніх оглядів центру уздовж основних композиційного розкриття і природних осей. Визначити і диференціювати домінанти. Знайти ламінарний простір. Виконати зарисовки унікальних місць ландшафту, двориків, історичного середовища міста.

Ознайомитися з пам'ятками архітектури, визначити зонування і унікальні зони ландшафту. Дослідити шляхи руху. Виконати малюнки уздовж основних вулиць по ходу руху. Графічно зафіксувати огляди центрального ансамблю з різних дистанцій. **Визначити тему і проблему наукового дослідження**, виходячи з проведеного аналізу середовища. Визначити місце розташування майбутнього архітектурного комплексу, зважаючи на зовнішні і внутрішні візуальні зв'язки. Виконати замальовки з далеких, середніх і ближніх дистанцій і інтер'єрні зарисовки композиційного розкриття на зовнішні домінанти. Вписати комплекс, що проектується, в існуюче середовище.

Наприклад: якщо архітектурний проект розробляється у Харкові, (або інше історичне місто України), необхідно ознайомитися з дослідженнями історії формування Харкова, з його містобудівним розвитком.

На підготовчому етапі дуже важливо ознайомлення з історичним контекстом, географічними даними, картографічними документами місця майбутнього проекту. Але основою цього етапу є безпосереднє знайомство з природним середовищем.

Також, специфіка визначення теми полягає у тому, що студент не може сформулювати її, бо багато невизначеного. Перший крок може починатися з тематичної направленості. Студент на протязі п'яти років, вивчаючи історію архітектури, методи архітектурного проектування, освоюючи сам процес архітектурного проектування, мав можливість набути ті чи інші уподобання. Це можуть бути принципи реконструкції міського середовища, або формування нових контекстів архітектурного середовища, або студента цікавить конкретне проектування якихось типологічних об'єктів. Це йому більш зрозуміло.

Тобто, тематична направленість може спонукати студента до більш поглибленого вивчення того чи іншого об'єкта. І тоді настає перший етап аналітичної роботи. Студент повинен виконати аналіз об'єктів аналогів за тематикою дослідження. На цьому етапі студент чисто емпірично поглиблюється у майбутню тему своєї магістерської роботи.

Тема 1.2.1. Постановочна частина.

- ✧ *Структура магістерської роботи. Моделювання*
- ✧ *Узагальнення виявлених закономірностей та формулювання теми дослідження. Актуальність теми дослідження*
- ✧ *Постановка питання - формулювання проблеми, формулювання цілі наукових досліджень*
- ✧ *Задачі дослідження, об'єкт, предмет*
- ✧ *Методи дослідження*
- ✧ *Гіпотетична модель архітектурного проекту як вирішення проблеми магістерської роботи (узагальнено).*
- ✧ *Основна ідея концептуального проекту (узагальнено)*
- ✧ *Композиційна структура, фрагмент забудови (узагальнено)*
- ✧ *Функціонально–естетичні складові концептуального проекту (узагальнено)*

- ▲ *Архітектурно-містобудівний аналіз аналогів за обраною темою*
- ▲ *Функціонально-планувальні схеми аналогів за обраною темою*
- ▲ *Композиційний аналіз аналогів за обраною темою (функціонально-естетичні узагальнення)*

Клаузура № 2. Постановочна частина: постановка питання (проблема), формулювання цілі наукових досліджень. Гіпотетична модель архітектурного проекту як вирішення проблеми (узагальнено)

Тема 1.2.2. Структура магістерської роботи

Науково-дослідна частина

Практична частина — архітектурний проект як апробація висновків науково-дослідної частини

Склад науково-дослідної частини

Вступ

Розкриває сутність і стан наукової проблеми (задачі) та її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Далі подають загальну характеристику наукової роботи в рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми

Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва (в архітектурі, як правило, науково-виробнича галузь), особливо на користь України.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне - сутність проблеми або наукового завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Коротко викладають зв'язок обраного напрямку досліджень з планами кафедри, де виконана робота, а також з галузевими та (або) державними планами та програмами.

Обов'язково зазначають номери державної реєстрації науково-дослідних робіт, базових для підготовки та подання магістерської роботи.

Мета і завдання дослідження

Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Об'єкт дослідження — це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага магістранта, оскільки предмет дослідження визначає тему магістерської праці, яка визначається на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Тема 1.2.3. Гіпотетична модель архітектурного проекту як вирішення проблеми магістерської роботи (узагальнено)

- *Містобудівні аспекти проекту (концептуальна модель)*
- *Функціонально-планувальна складова об'єкту проектування як частина регіонального розвитку території (концепція)*
- *Архітектурно-композиційне узагальнення об'єкту проектування як частини регіонального розвитку території (концепція)*
- *Основна ідея концептуального проекту. Практична реалізація концепції у вигляді ескізу-ідеї, композиційна структура, фрагмент забудови і т. і. (детально)*
- *Функціонально-естетичні закономірності концептуального проекту (детально)*

- *Архітектурно-просторова модель концептуального проекту як вирішення поставленої проблеми (детально)*
- *Магістерська робота (скорочена) – 20...25 аркушів, вміщує «Постановочну частину – Актуальність теми дослідження, проблему, ціль, задачі, об'єкт, предмет, методика, границі дослідження», текстове пояснення до архітектурно-містобудівний проекту (концепція), техніко-економічні показники;*
- *графічна частина – необхідні моделі за науковими дослідженнями, креслення та візуальні зображення об'єкту проектування на 6 - 8 аркушах формату А1.*

Клаузура № 3. Гіпотетична модель архітектурного проекту за темою дослідження (концептуальна модель). Альтернативні рішення

Тема 1.3.2. Архітектурно-композиційні аспекти проекту будівлі (споруди) (концептуальна модель).

- *архітектурний проект за обраною тематикою як гіпотетична модель науково-дослідної роботи*
- *розв'язання проблеми архітектурними засобами*
- *формоутворення об'ємно-просторової моделі*
- *формоутворення міського середовища з включенням об'ємно-просторової моделі*
- *концепція архітектурно-конструктивної структури об'ємно-просторової моделі*
- *Вивченість питання: аналіз теоретичного і практичного досвіду за обраною темою дослідження*
- *Аналіз специфіки теоретичного і практичного досвіду за обраною темою дослідження*
- *Аналіз авторських уподобань*

Принципи та методика вибору ключових фрагментів шедеврів містобудування, архітектури та мистецтва, які найяскравіше розкривають висунуту в науково-дослідній роботі проблему. Вибіркова модель як

узагальнення НДР.

Студент знаходить аналоги за даною темою, і робить їх науковий аналіз за аспектом об'єкту. Уся робота обговорюється на заняттях і корегується. При цьому студенти навчаються аналізувати, узагальнювати, виявляти загальні та специфічні ознаки предметів та явищ.

Тема 1.3.3. Гіпотетична модель архітектурного проекту за темою дослідження як вирішення проблеми (детально).

Для засвоєння методу роботи над цією моделлю можна обрати будь-яку знайому ділянку міста як основу без забудови (в уявленні) у рамках концепції.

Перед проектний аналіз ситуації — містобудівний аналіз

- Ландшафтний та композиційний аналіз території
- Візуальний та історико-архітектурний аналіз території
- Функціонально-планувальний аналіз території.
- Визначення специфіки місця та основної проблеми середовища, майбутнього проектування.

Ландшафтно-композиційний аналіз території

- графічно надати ситуаційну схему архітектурно-просторової середовища об'єкту проектування;
- дати природно-кліматичний та ландшафтний аналіз ситуації;
- проаналізувати та графічно виконати схеми функціонального зонування ситуації;
- проаналізувати зовнішні та внутрішні зв'язки;
- дати аналіз архітектурній композиції архітектурно-просторового середовища ситуації
- ландшафтно-природний аналіз починається з безпосереднього знайомства з оточуючим середовищем. Робляться зарисовки спочатку спонтанні, те що подобається. Тут студент виступає у ролі художника, що замальовує найбільш цікаві розкриття та найбільш яскраві враження.
- Вивченість оточуючого середовища поступово від спонтанності повинно переходити до розуміння структури в цілому. Рисунки стають цільовими,

через деякий час планово намічаються візуальні точки, які є «стратегічними» в містобудівному розумінні. Ніякі фотографії не замінять безпосереднього вивчення оточуючого середовища. Студент повинен зробити загальні панорамні рисунки, рисунки з водорозділів і низин, щоб потім по пам'яті виконати перспективу з «пташиного польоту», яка є узагальненою трьох вимірною схемою оточуючого середовища

МОДУЛЬ 2. Структура науково-дослідної роботи. Містобудівний аналіз території проектування - виявлення основної архітектурно-містобудівної проблеми. Концепція вирішення архітектурно-містобудівної проблеми – архітектурний проект будівлі (споруди) у реальному середовищі (ескіз)

Тема 2.1.1. Актуальність теми дослідження. Ландшафтно-композиційний аналіз території.

Даний етап починається після літньої науково-дослідної проектної практики. Він відрізняється від попереднього (М 1. Тема 1) тим, що на цьому етапі коригується і тема, і її актуальність, і уся постановочна частина магістерської роботи. На це коригування впливає специфіка конкретного місця проектування, вибір якого повинен нести обґрунтованість і забезпечуватися аналітично-доказовою базою цього вибору. Якщо у попередньому модулі М 1 вибір тематики НДР носив більш концептуальний характер і визначався як уподобання, перш за все студента, то на етапі цього модулю М2 тема формулюється з урахуванням специфіки місця у же в конкретних визначених поняттях. Цю специфіку надає ландшафтно-композиційний аналіз території. Наприклад: тематикою НДР було обрано формування багатофункціонального соціально-ділового центру крупного міста. Після обґрунтування обраного місця в даному конкретному місті виявилось, що це формування ускладнюється з причини крутого рельєфу, або розв'язкою магістралей, або технічним станом оточуючого середовища і т. д. Тобто, конкретна проблемна ситуація вплине на пошуки її вирішення. Ця проблема і буде зазначена у темі: «Специфіка формування багатофункціонального соціально-ділового центру крупного міста на крутогорі», або «Специфіка формування багатофункціонального соціально-

ділового центру крупного міста у зоні впливу транспортної розв'язки», або «Формування комфортного середовища багатофункціонального соціально-ділового центру крупного міста» і т. д.

Ландшафтно-композиційний аналіз території

- графічно надати ситуаційну схему архітектурно-просторової середовища об'єкту проектування;
- дати природно-кліматичний та ландшафтний аналіз ситуації;
- проаналізувати та графічно виконати схеми функціонального зонування ситуації;
- проаналізувати зовнішні та внутрішні зв'язки;
- дати аналіз архітектурній композиції архітектурно-просторового середовища ситуації

Ландшафтно-природний аналіз починається з безпосереднього знайомства з оточуючим середовищем. Робляться зарисовки спочатку спонтанні, те що подобається. Тут студент виступає у ролі художника, що замальовує найбільш цікаві розкриття та найбільш яскраві враження. Розробляються рози вітрів.

Вивченість оточуючого середовища поступово від спонтанності повинно переходити до розуміння структури в цілому. Рисунки стають цільовими, через деякий час планово намічаються візуальні точки, які є «стратегічними» в містобудівному розумінні. Ніякі фотографії не замінюють безпосереднього вивчення оточуючого середовища. Студент повинен зробити загальні панорамні рисунки, рисунки з водорозділів і низин, щоб потім по пам'яті виконати перспективу з «пташиного польоту», яка є узагальненою трьох вимірною схемою оточуючого середовища

Історико-архітектурний аналіз території

1. Ознайомлення з архівними та проектними матеріалами, натурне обстеження обраної для проектування території та існуючої забудови.

2. Історико-архітектурний аналіз забудови.

Визначення пам'яток архітектури, цінної історичної забудови, зон охорони.

Клаузура 1. Тема НДР. Містобудівний аналіз ситуаційного плану: перед

проектний аналіз ситуації фрагменту міського середовища (за визначенням об'єкту соціального значення)

Приступаючи до проекту, треба визначити значення і роль кожного міста за такими ознаками:

- положення в системі розселення (місто - центр, місто - районний центр, рядове поселення і т. п.);
- адміністративний статус - столиця, обласний центр, районний центр;
- функціональне призначення міста - промислові, адміністративно-культурні центри, наукового профілю та освіти, села тощо.

Аналіз міст і поселень за такими ознаками визначає створення в них якісно різного матеріально-просторового середовища і зв'язків. Подальша класифікація міст стосується їх внутрішньої планувальної структури центричної, лінійної, прямокутної, а також територіальної цілісності компактності і розчленованості. Такі ознаки слугують для найдетальнішого і поглибленого вивчення поселень.

Проблеми, що їх доводиться вирішувати при розплануванні і реконструкції, загалом викликані протиріччям між реальним станом матеріально-просторового середовища і сучасними вимогами. Методичний підхід до вирішення цих проблем суттєво відрізняється для міст різної величини. Для крупного і найкрупнішого міста, як правило, в дипломного проєкті вирішується якийсь один аспект проблеми. Для малого і середнього міст з'являється можливість вирішувати в досить повному обсязі коло проблем, що стосуються функціональної, архітектурно-планувальної, композиційно-просторової організації міста в цілому, дати проєктні пропозиції щодо його подальшого розвитку.

Відповідно до проблеми, що розглядається у дипломному проєкті, у програмі-завданні відображається майбутня функціональна, архітектурно-планувальна або композиційно-просторова організація міського середовища, а також завдання і шляхи до вирішення даної проблеми при реконструкції міста

бажано додавати раніше виконані проекти розробки, пропозиції. При наявності аналогів рішення також слід їх привести та критично розглянути.

Оскільки проектні розробки стосуються вже сформованих міст і поселень, то у перед проектних дослідженнях проводиться історико-еволюційний аналіз, розглядаються періоди формування міст, вивчаються природні умови, цінність окремих ансамблів і пам'яток архітектури і містобудування, тощо.

Тема 2.1.2. Формулювання основної проблеми яка виявлена зі специфіки місця проектування, або зазначена як пріоритетна у архітектурно-містобудівній діяльності. Функціональний та композиційний аналіз території проектування

Перед проектні дослідження можна поділити на складові:

- аналіз природнокліматичних умов, співвідношення природних та антропогенних елементів середовища, загальна екологічна ситуація;

соціально-демографічний аналіз, чисельний склад населення, розрахунок перспективної його чисельності та соціальний склад;

- аналіз та оцінка економічної бази, значення та зміст промисловості, прогнози їх розвитку на майбутнє;

- аналіз просторової ситуації та планувальної структури, визначення функціонального зонування, транспортної мережі, системи обслуговування, озеленення.

Результати досліджень і аналізу лягають в основу ідеї - концепції розкриття основного задуму і прогностичної моделі міста, району, фрагменту міста і т. д.

На базі цієї моделі розробляється генеральний план міста. На основі принципового планувального рішення розробляється функціональне зонування, структура транспорту, обслуговування, озеленення і композиційно-просторовий уклад. Згідно з програмою-завданням генеральний план може бути доповнений окремими фрагментами з показом узагальнених ескізів центру.

Тема 2.1.3. Визначення методів дослідження. Написання у магістерській роботі розділу «Вступ».

- *актуальність теми дослідження*
- *формулювання проблеми наукового пошуку*
- *визначення Цілі НДР*
- *визначення Задач НДР*
- *визначення об'єкту дослідження*
- *визначення предмету дослідження*
- *визначення методів дослідження*
- *визначення меж дослідження*

Тема 2.2.1. Постановка питання. Стан питання. Визначення структури, функціональної та композиційної схеми об'єкту проектування. Формування завдання на проектування.

- *аналіз теорій (філософських, соціологічних, архітектурних) за предметом даної НДР*
- *аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор*
- *виділення невирішених раніше частин загальної проблеми*
- *генетичний і морфологічний аналізи об'єкту дослідження*

Клаузура 2. Постановка питання. Стан питання. Визначення структури, функціональної та композиційної схеми об'єкту проектування. Формування завдання на проектування.

Тема 2.2.2. Формулювання цілі, задач, об'єкту, предмету, визначення меж дослідження та тектонічних вузлів об'єкту проектування. Моделювання об'єкту проектування. Написання Розділів 1, 2. Формулювання висновків за розділами.

- *структура НДР*
- *формування розділу 1 і 2*
- *структура розділів*
- *написання Розділів 1 і 2*

- *формування висновків по розділам*

Тема 2.3.1. Розробка планувально-просторової структури об'єкту проектування як вирішення проблеми, що зазначена у НДР (концепція)

Ціль проекту: архітектурне формування середовища засобами архітектурної композиції. При цьому йде підготовка студента до проектування архітектурних комплексів різного масштабу - як частин більш великої системи архітектурного середовища - на основі останніх сучасних принципів та методів проектування міст.

Основна задача проекту: побудова функціональної та технічно обгрунтованої і естетично вираженої просторової структури як єдиної системи: від крупного фрагменту середовища з об'єктом до інтер'єрного простору об'єкту, що проектується у реальному середовищі - розробка архітектурно-просторової композиції об'єкту соціального значення в конкретному середовищі.

В навчальному процесі в архітектурному проектуванні враховується увесь спектр містобудівних та архітектурно-просторових чинників, а також ландшафтні характеристики макро та мікро ландшафтів. Особлива роль приділяється цінним об'єктам, історичним пам'яткам, архітектурним домінантам як структурним елементам історичного ядра міського центру. Для більш глибокого засвоєння прийомів та принципів проектування великомасштабних просторових структур можуть включатися система розселення міст.

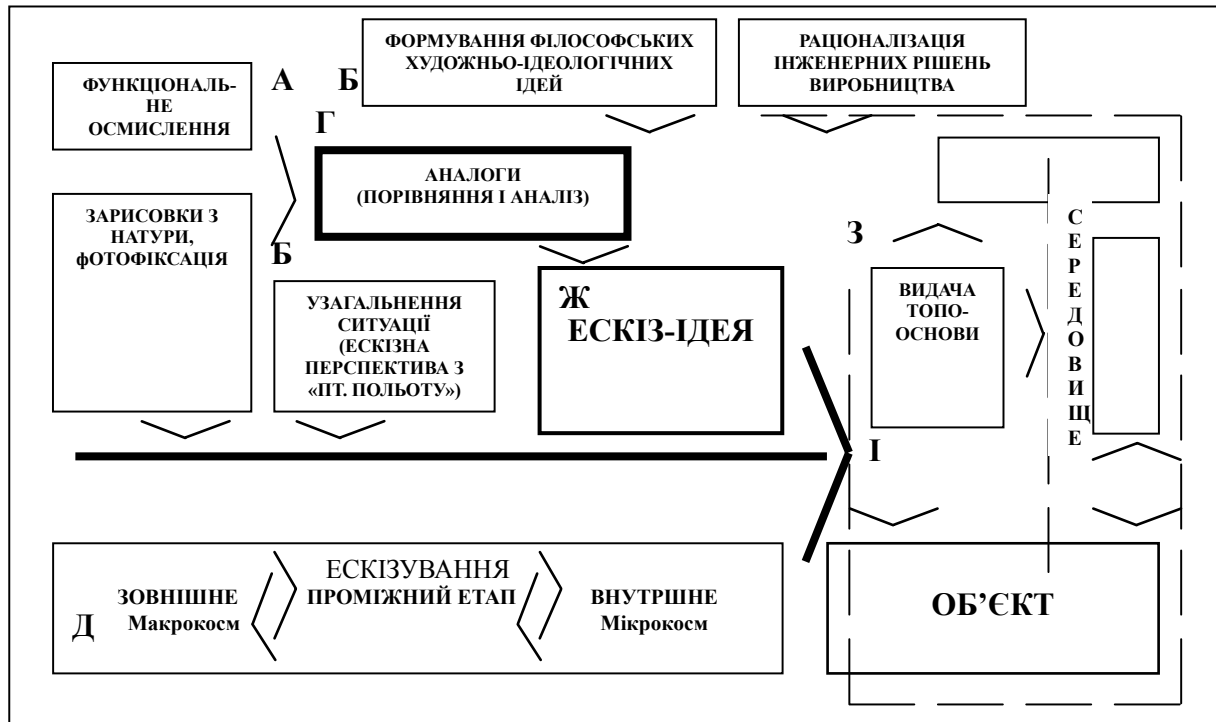
Проект представляє собою детальну розробку просторової структури та композицію об'єкту з урахуванням виявлених закономірностей та взаємозв'язків з зовнішнім середовищем.

При архітектурно-композиційному аналізі, студент повинен виявити соціальну змістовність міського середовища, потенціал існуючої інфраструктури, або її відсутність. При цьому студент повинен володіти розвиненою уявою і ерудицією. Для цього вивчається світовий досвід проектування, типологічні схеми соціальних будов.

На цій стадії студент повинен визначитися з проектом (project – кинутий

уперед) та об'єктом соціального значення, що покращить міське середовище і об'єднає його.

МЕТОДИЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ПРОЕКТУВАННЯ (УНІВЕРСАЛЬНА МОДЕЛЬ «МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК») МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ВПРАВИ

Студент при цьому виступає, з одного боку, як «споживач» житель цього району, з іншого - як архітектор, що проектує цілісне архітектурне середовище для життєдіяльності соціуму. Так реалізується принцип «дзеркальності» у творчості [10].

Така вивченість міського середовища спонукає студента до формування ідеї майбутнього проекту де визначається, і об'єкт проектування, і специфіка даного місця.

Клаузура 3. НДР – Концептуальна архітектурно-містобудівна модель. Планувально-просторова структура об'єкту проектування. Структура об'єкту проектування та його типологічна та функціональна основа

Тема 2.3.2. Розробка генерального плану (ескізування)

- узагальнення усього матеріалу: *аналіз сучасного стану*
- схема положення проектування в системі розселення

- *схема сучасного стану проектної території*
- *схема планувальних обмежень*
- *генплан населеного пункту*
- *схема червоних ліній*
- *транспортна схема — вуличні перетини і поперечники*
- *проектне запропоноване рішення — концепція*
- *схема інженерних магістральних мереж*
- *вертикальне планування території*

Тема 2.3.3. Розробка архітектурної композиції об'єкта проектування з оточуючим середовищем (концепція)

- *Провести історико-архітектурний аналіз території.*
- *Зробити ландшафтно-кліматичний аналіз території і виявити індивідуальність (специфіку) обраної території.*
- *Надати функціонально-планувальний та архітектурно-просторовий аналіз території.*
- *Виявлення визначених факторів, що структурують оточуюче середовище, виявлення композиційних вузлів, виявлення композиційних осей*
- *Трасування вулично-дорожньої мережі та пішохідних маршрутів, функціональне визначення акцентів;*
- *Планувально-просторова структура об'єкту, ескізування формоутворення*

Етап ескізування є найважливішим у творчому процесі. В його основі закладено принцип «дзеркальності творчості і споживання». Це суголо інтуїтивний процес, який повинен закінчитися так званим інсайтом, «озоренням».

Тема 2.3.4. Архітектурно-планувальне та архітектурно-просторове рішення, композиційно-художня адаптація нової будівлі та оточуючого середовища

- *Виконання схеми генплану, виконання просторової схеми об'єкту з виявленням композиційного тектонічного вузла.*

- *Виконання конструктивної схеми; моделювання варіантів об'ємно-пластичного рішення.*
- *Розробка схем реконструкції, варіанти світового та кольорового рішення.*
- *Розробка цілісної композиції архітектурного середовища*

На цьому етапі виконуються аналітичні схеми з деталями, прораховуються конструктивні схеми. Дуже важливо на цій стадії показати розгорнуту композицію середовища з системою домінант, візуальними розкриттями, в основі яких лежить принцип «внутрішнє – зовнішнє», «макро – мікро», а також принцип «сценарності» композиції, які реалізують синтез просторово-часових фрагментів

Тема 2.3.5. Технічна реалізація концепції: плани, перетини, фасади, розгортки, моделі з "пташиного польоту", деталі, конструктивні елементи.

Оформлення текстового та графічного матеріалу магістерської роботи.

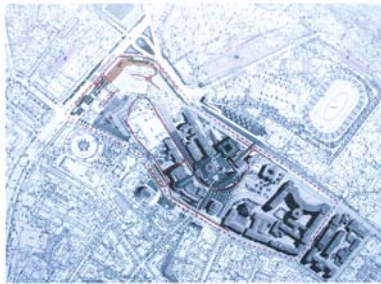
- *оформлення текстового та графічного матеріалу*
- *перевірка текстового матеріалу*
- *формування графічного матеріалу*
- *розрахунки ТЕП*
- *підготовка доповіді*
- *підготовка захисту за М1 і М2 та прикладної частини — архітектурно-містобудівного проекту*

Завершення усієї самостійної роботи є оформлення і здача, по перше, надрукованої на правах рукопису на листах А4 формату теоретичної частини НДР за конкретним планом*, по друге архітектурно-містобудівний проект у вигляді плакатів (загальним метражем - 8 листів А1 формату)*

* - представлено у МВ до виконання магістерської роботи

ОБЪЕКТ-АНАЛОГ РЕКОНСТРУКЦИИ КВАРТАЛА, ОГРАНИЧЕННОГО УЛИЦАМИ ХРЕЩАТИК, ИНСТИТУТСКАЯ, САДОВАЯ, М. ГРУШЕВСКОГО В г. КИЕВЕ.
ПРОЕКТОМ ПРЕДПОЛАГАЕТСЯ СТРОИТЕЛЬСТВО ОФИСНО-ТОРГОВОГО ЦЕНТРА «European Plaza Kiev».

ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИИ КВАРТАЛА

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН

ПЕРСПЕКТИВА

ПЕРСПЕКТИВА В НОЧНОЕ ВРЕМЯ

ПЕРСПЕКТИВА ОБЪЕКТА С РАЗЛИЧНЫХ ВИДОВЫХ ТОЧЕК

Выполнила: ст. гр. А-2005-1 Лозовая О. А.

не анонции?

4

Вивченість і аналіз аналогів

ОБЪЕКТ-АНАЛОГ РЕКОНСТРУКЦИИ КВАРТАЛА ОГРАНИЧЕННОГО проспектом Победы, улицами В. Чернишова, Павловской, Золотоустовской, Жилинской со строительством офисно-жилого комплекса по улице Золотоустовская, 11 в Шевченковском районе г. КИЕВА.

Проанализировав ситуацию двух кварталов, авторы разработали схему функционального зонирования этой территории. Они предлагают полностью вынести отсюда промышленные объекты и жильё, и организовать мощный общегородской центр с деловой, торговой и развлекательной функциями.

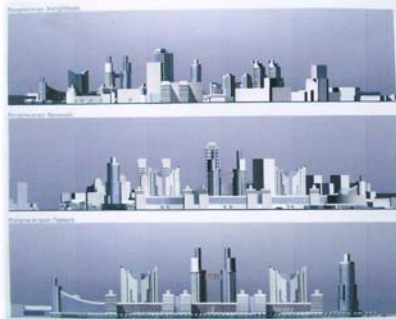
Генплан квартала (существующий)

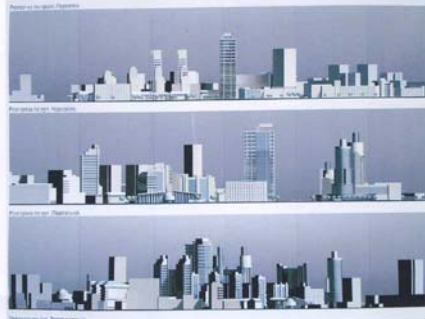
Генплан квартала (проектное предложение)

Общий вид проекта реконструкции

Развертка фасадов зданий

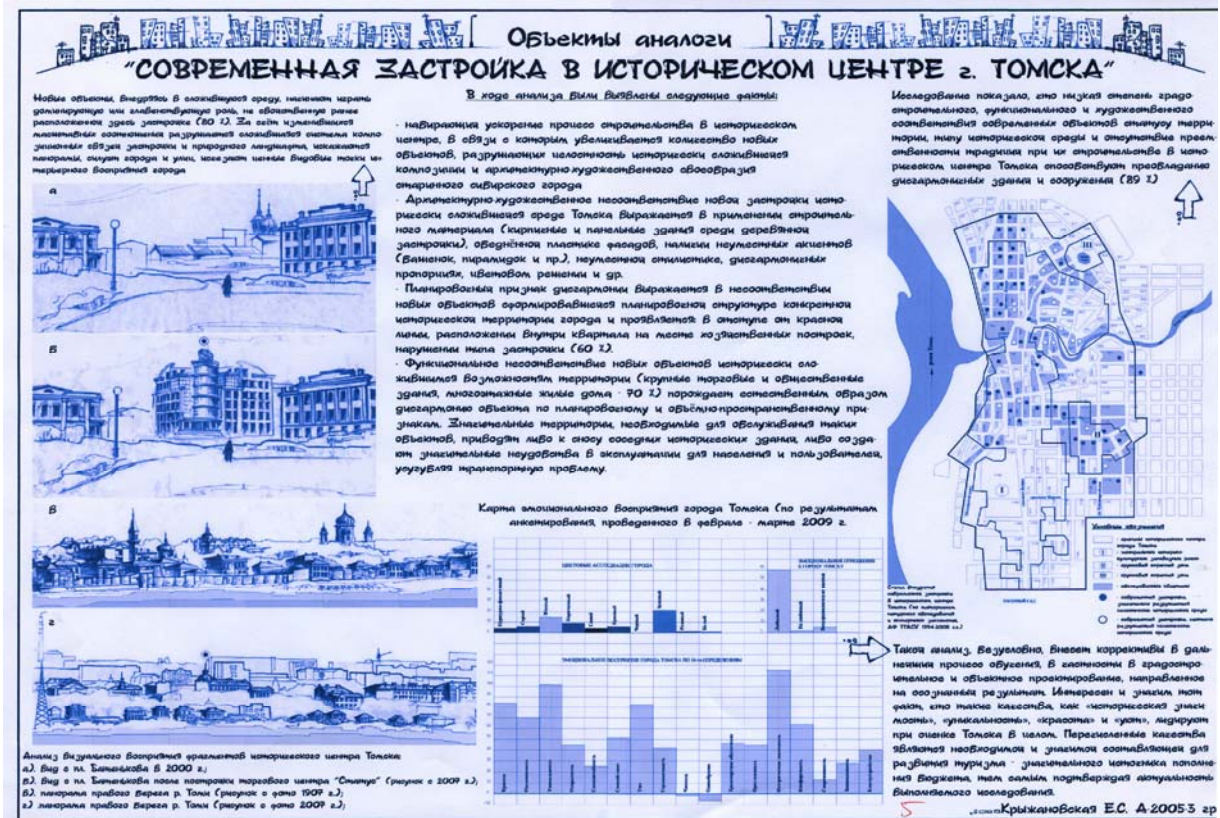

Градостроительный макет
Выполнила: ст. гр. А-2005-1 Лозовая О. А.

5

Вивченість і аналіз аналогів

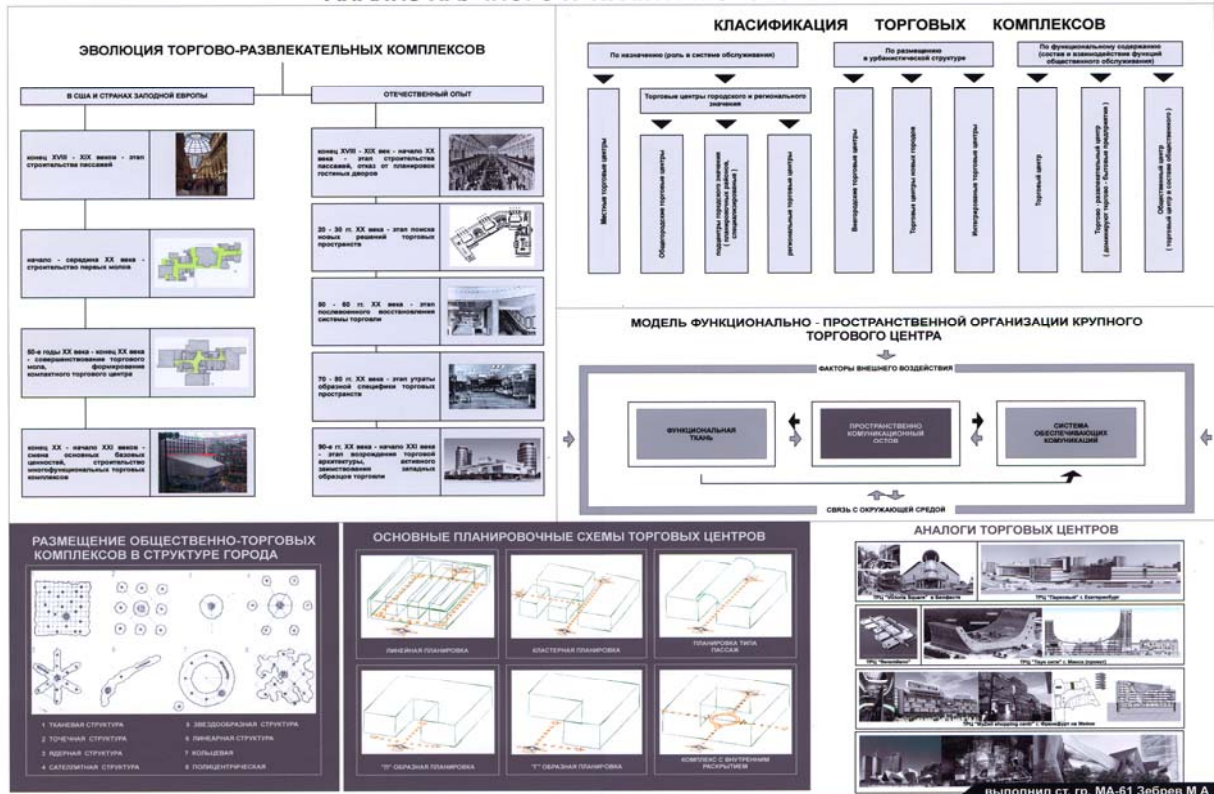
Вивченість і аналіз аналогів

Вивченість і аналіз аналогів

АНАЛИЗ НАУЧНОГО И ПРАКТИЧЕСКОГО ОПЫТА

Аналіз наукового і практичного досвіду

ТЕМА: ФОРМИРОВАНИЕ ЦЕЛОСТНОЙ АРХИТЕКТУРНО-ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ГОРОДСКОЙ СТРУКТУРЫ КАК СИНТЕЗ ПОДЗЕМНОЙ И НАЗЕМНОЙ УРБАНИСТИКИ (на примере центральной части города Харькова)

СРАВНЕНИЕ - это процесс установления сходства и различий предметов и явлений действительности, а также нахождение общего, присущего двум или нескольким объектам.

Метод **СРАВНЕНИЯ** достигает результатов:

- сравнение лишь таких явлений (объектов), между которыми возможна некоторая объективная общность;
- сравнение может осуществляться за наиболее важными существенными чертами. Разные объекты могут сравниваться с эталоном или непосредственно между собой;
- с помощью сравнения информация относительно объекта приобретает двумя путями: первичная информация (непосредственный результат) и результат обработки первичных данных (производ. информация).

Метод сравнения в данной магистерской работе применяется при анализе практического опыта формирования подземных торгово-развлекательных центров. Метод выявляет общие принципы формирования композиции данных объектов и определяет свод необходимого функционального насыщения. А также устанавливает как происходит взаимосвязь подземных объектов с наземной структурой, и влияние этих объектов на развитие общей городской структуры. Данный метод выявляет основные положительные и негативные стороны формирования городской структуры с помощью синтеза подземной и наземной урбанистики.

Площадь Республики, г.Алмата

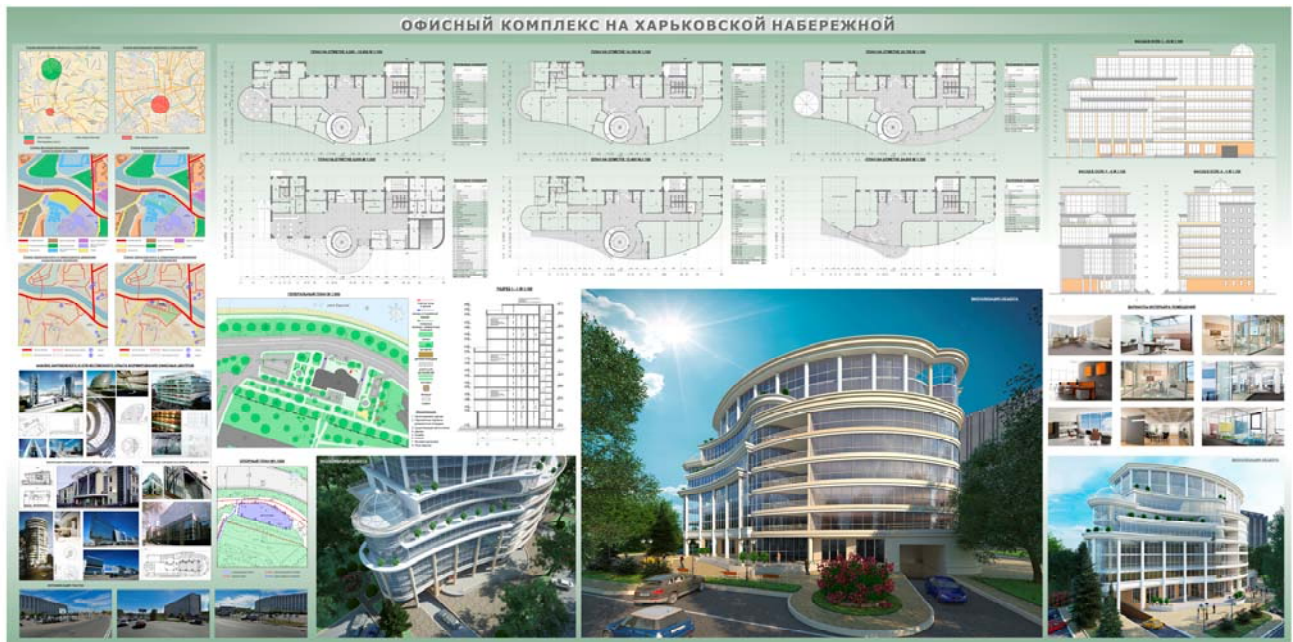
Площадь Независимости, г.Киев

Манежная площадь, г.Москва

Площадь Независимости, г.Минск

Аналіз і вибір методів дослідження

Приклады проектных пропозицій

Приклады проектных пропозицій

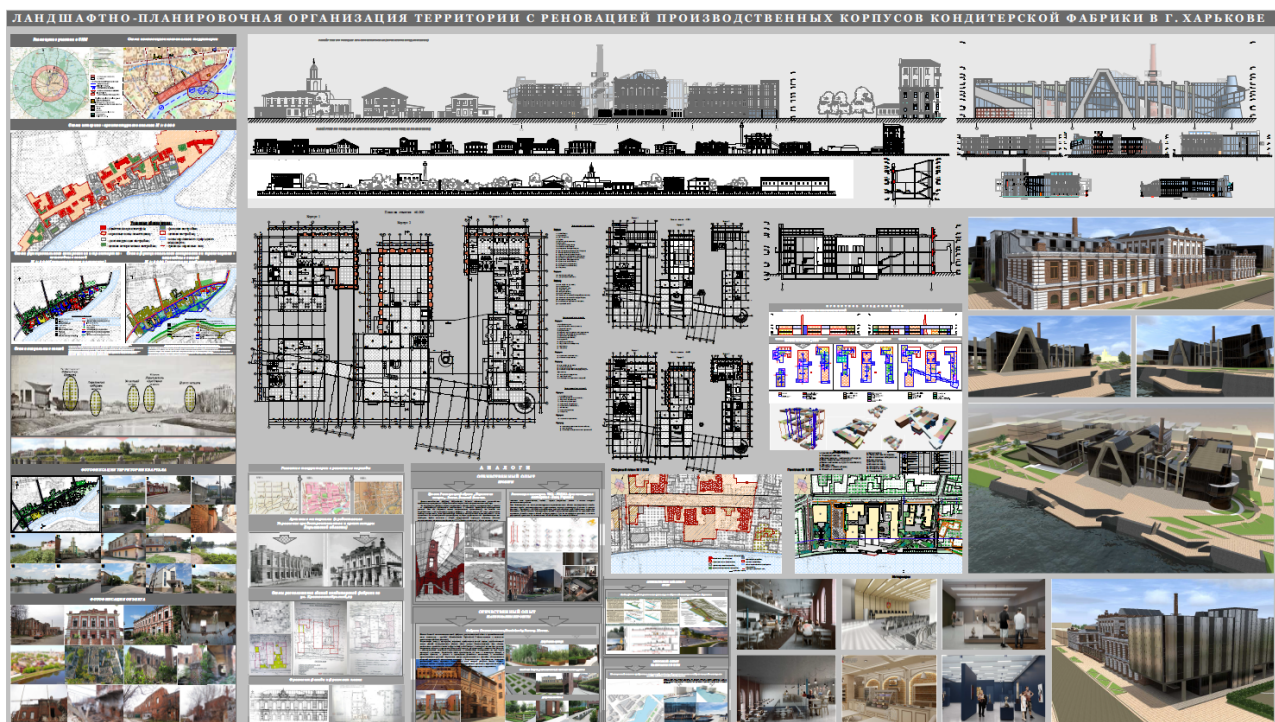

Приклади проектних пропозицій

Приклади проектних пропозицій

2.4. Список джерел

Бібліографічні описи, Інтернет-адреси	Номер теми, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	М 1 и М 2.
1. Вечерський В.В. Спадщина містобудування України: теорія і практика історико-містобудівних пам'ятко-охоронних досліджень населених місць. - К.: НАТІАМ, 2003.- 558 с.	//
2. Товстенко Т.Д. Реконструкция исторической застройки городов - К.: Будівельник, 1984.- 72 с.	//
3. Білоконь Ю.М. Проблеми містобудівного розвитку територій: Навчальний посібник – К.: Укрархбудінформ, 2001.-70 с.	//
4. Бунин А.В., Саваренская Т.В. «История градостроительного искусства», т.1, М.; Стройиздат, 1979, 445 с., іл.	//
6. Фомін І.О. Основи теорії містобудування/ Підручник.-К.: Наукова думка, 1997.- 191с.	//
7. Бархин М.Г. Методика архитектурного проектирования. М: Стройиздат, 1986. 278 с.	//
8. Шимко В.Т. Архитектурное формирование городской среды./ Учебное пособие. М., Высшая школа. 1990, 223 с., ил.	//
9. Архитектурное проектирование жилых зданий. М.: Стройиздат, 1990.	//
10. Архитектурное проектирование общественных зданий. М.: Стройиздат, 1989.	//
11. Антонов В.Л. Градостроительное развитие крупнейших городов. Киев – Харьков – Симферополь. – 2005. – 644с.	//
12.Криворучко Н.И. Специфика архитектурно творческого процесса. Киев: НИИТИАГ. – 2000. – 84с.	//
2. Додаткові джерела	//
(довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	//
1. Містобудування. Довідник проектувальника.-К.: Укрархбудінформ, 2000.- 192 с.	//
2.Архітектура. Короткий словник – довідник/за загальною редакцією А. Мардера – К.; Будівельник, 1995, 333 с., іл.	//
3. ДБН 360 – 92**. Державні будівельні норми України. Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень – К.: 1992.	//
4. Наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України № 41 від 26 лютого 2001 р. «Про затвердження порядку визначення меж зон охорони пам'яток»	//
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіоматеріалів, плакатів	

тощо)	
1. Криворучко Н.І. Курс лекцій з дисципліни «Спецкурс за напрямком магістерської роботи» (для студентів 5-6 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня магістр, напряму підготовки 1201 - «Архітектура» спеціальності 8.120100 - «Містобудування») 2009 р.	//
2. Криворучко Н.І. Методичні вказівки до практичних занять, самостійної роботи та виконання курсового проекту «Архітектурно-містобудівне проектування архітектурно-просторової композиції об'єкту соціального значення» з дисципліни «Архітектурне та містобудівне проектування» (для студентів 6 курсу денної форми навчання спеціальності 7.120102 «Містобудування» напряму 1201 «Архітектура»	//
3. Криворучко Н.І. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Спецкурс за темою магістерської роботи» для студентів 5 та 6 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня магістр, напрямку підготовки 1201 - «Архітектура» спеціальності 8.120102 - «Містобудування»)	//
4. Криворучко Н.І. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Архітектурне та містобудівне проектування» (для студентів 6 курсу денної форми навчання напрямку 1201 «Архітектура» спеціальності 8.120102 «Містобудування»	//

Методичні вказівки до практичної та самостійної роботи з дисципліни
«Комплексне архітектурне проектування» (для студентів 5-6 курсів денної
форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності
8.06010201 «Архітектура будівель і споруд»).

Укладачі: **Криворучко Наталя Іванівна, Шушлякова Ольга Сергіївна**

Відповідальний за випуск *Д. М. Гура*

За авторською редакцією

Комп'ютерний набір і верстання *Н. І. Криворучко, О. С. Шушлякова*

План 2015, поз. 22 М

Підп. до друку 22.06.15	Формат 60x84 1/16
Друк на різнографі	Ум. друк. арк. 3,0
Тираж 50 пр.	Зам. №

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4705 від 28.03.2014 р.